

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Vlašína a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Tomáše Rychlého v právní věci žalobce: **D. P. N.**, zastoupený advokátem Mgr. Štěpánem Svátkem, se sídlem Na Pankráci 1618/30, Praha 4, proti žalovanému: **Česká obchodní inspekce**, se sídlem Štěpánská 44, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 6. 2022, č. j. ČOI 81660/22/O100/Bal/Št, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2023, č. j. 77 A 38/2022 - 57,

t a k t o :

Rozsudek Krajského soudu v Plzni ze dne 29. 3. 2023, č. j. 77 A 38/2022 - 57, **se ruší** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Inspektorát České obchodní inspekce Plzeňského a Karlovarského kraje (dále jen „správní orgán I. stupně“ nebo „prvostupňový správní orgán“) rozhodnutím ze dne 8. 3. 2022, č. j. ČOI 32339/22/2200, (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“) uznal žalobce vinným z porušení § 8 zákona č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele (dále jen „zákon o ochraně spotřebitele“), kterého se dopustil tím, že dne 17. 4. 2019 v provozovně stánku „C9“ Obchodního centra Dragoun v Chebu, skladoval a) výrobky, které porušují některá práva duševního vlastnictví, konkrétně padělky výrobků ve smyslu § 2 odst. 1 písm. n) bod 1 zákona o ochraně spotřebitelů v celkovém množství 20 kusů průmyslových výrobků a b) výrobky, které porušují autorské práva nebo práva související s autorským právem,

nebo jsou vyrobeny bez souhlasu majitele práv k průmyslovému vzoru, konkrétně nedovolené napodobeniny, tj. rozmnoženiny výrobků ve smyslu § 2 odst. 1 písm. n) bod 2 zákona o ochraně spotřebitele, a to celkem 11 600 kusů CD a 2 558 kusů DVD nosičů se záznamem, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 24 odst. 7 písm. d) téhož zákona. Žalobce byl dále prvostupňovým rozhodnutím shledán vinným z porušení § 10 odst. 2 zákona č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád), neboť ve stanovené lhůtě 5 dnů od seznámení se s úředním záznam ze dne 17. 4. 2019 č. j. ČOI 54466/19/2200 nepředložil správnímu orgánu nabývací doklady k zajištěným výrobkům porušujícím práva duševního vlastnictví, konkrétně 20 ks padělků a 14 158 ks nedovolených napodobenin, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku podle § 15 odst. 1 písm. a) téhož zákona. Za to mu byla podle § 24 odst. 17 písm. e) zákona o ochraně spotřebitele ve spojení s § 93, § 46 odst. 1 a § 41 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“) uložena úhrnná pokuta ve výši 1 100 000 Kč a dále povinnost uhradit náhradu nákladů řízení ve výši 1 000 Kč. Žalobci bylo rovněž podle § 7b odst. 5 zákona č. 64/1986 Sb., o České obchodní inspekci, uloženo propadnutí 14 178 kusů padělků a nedovolených napodobenin.

[2] K odvolání žalobce změnil žalovaný prvostupňové rozhodnutí tak, že snížil uloženou úhrnnou pokutu na částku ve výši 900 000 Kč a ve zbytku prvostupňové rozhodnutí potvrdil. Rozhodnutí žalovaného poté napadl žalobce žalobou u Krajského soudu v Plzni (dále jen „krajský soud“).

[3] Krajský soud žalobě vyhověl, výrokem I. napadeného rozsudku zrušil rozhodnutí žalovaného a výrokem II. rozhodl o povinnosti žalovaného zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení. Předně se zabýval námitkami nepřezkoumatelnosti, přičemž dospěl k závěru o jejich nedůvodnosti. Námitce nepřezkoumatelnosti, již žalobce uplatnil ve vztahu k uložené pokutě však krajský soud vyhradil prostor až v závěru napadeného rozsudku. Dospěl totiž k závěru, že část rozhodnutí žalovaného, jež se týká uložené pokuty je relativně oddělitelná od zbytku rozhodnutí, pročez může a má být podle krajského soudu přezkoumána samostatně. Krajský soud se následně zabýval žalobními námitkami, jež se týkaly nedostatečně zjištěného skutkového stavu, přičemž v tomto směru vady neshledal.

[4] Poté se krajský soud zabýval žalobní námitkou, která se týkala uložené pokuty, kterou žalobce označil za nepřiměřenou a likvidační. Žalobce rovněž namítl, že rozhodnutí o výši pokuty je nepřezkoumatelné. Odůvodnění stanovení pokuty vychází podle krajského soudu správně z právní úpravy obsažené v § 36 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky. V nyní projednávané věci je však uložení sankce specificky odůvodněno enormním množstvím zajištěných výrobků a tím, že se v případě žalobce jedná o recidivu. Žalobce byl totiž již v minulosti dvakrát trestán mj. za porušení § 8 zákona o ochraně spotřebitele, a to prostřednictvím příkazu na místě ze dne 2. 10. 2016, č. j. ČOI 127653/16/2200, kterým mu byla uložena pokuta ve výši 5 000 Kč a příkazem na místě ze dne 2. 10. 2017, č. j. ČOI 130295/17/2200, jímž mu byla uložena pokuta ve výši 10 000 Kč. Podle krajského soudu považují správní orgány v nyní projednávané věci tyto okolnosti za klíčové při rozhodnutí o výši pokuty. Žádný z uvedených příkazů však není součástí správního spisu v nyní projednávané věci. Jelikož jedno ze zásadních východisek pro rozhodnutí o výši stanovené pokuty postrádá oporu ve spisovém materiálu, jedná se podle krajského soudu o podstatnou vadu, která v intencích § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s. musí vyústit v kasaci

rozhodnutí žalovaného. Rozhodnutí o uložení není podle krajského soudu možné přezkoumat, neboť pokuty vychází z podkladů, které nejsou součástí správního spisu.

II. Kasační stížnost a vyjádření žalobce

[5] Proti rozsudku krajského soudu podal žalovaný (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodů, které podřadil pod § 103 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

[6] Skutečnost, že ve spisu nebyla založena předchozí pravomocná rozhodnutí o uložení sankce žalobci, nepředstavuje podle stěžovatele vadu řízení. Jedná se o skutečnosti, jež jsou správnímu orgánu známá z jeho úřední činnosti a které nadto žalobce nerozporoval. Jak v prvostupňovém rozhodnutí, tak i v rozhodnutí stěžovatele byla rozhodnutí o uložení sankce jednoznačně a nezaměnitelně identifikována datem vydání a číslem jednacím. Jedná se o pravomocná rozhodnutí, která musela být žalobci v minulosti doručena a byl tak s jejich obsahem seznámen; tím spíš, že se jedná o příkazy na místě. Na podporu svých tvrzení odkázal stěžovatel na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 12. 2019, č. j. 1 As 112/2019 - 32 a rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 27. 1. 2022, č. j. 31 A 141/2021 - 42. Správní orgány postupovaly v souladu se zákonem, konstantní judikaturou i praxí, aniž by došlo k porušení procesních práv žalobce. Krajský soud související právní otázku nesprávně posoudil, čímž způsobil nezákonnost napadeného rozsudku. Z výše uvedených důvodů stěžoval navrhl zrušení napadeného rozsudku.

[7] Žalobce ve vyjádření ke kasační stížnosti označil napadený rozsudek za věcně správný. Kasační argumentace se podle něj mýlí se skutečným důvodem zrušení rozhodnutí stěžovatele, zejména se nijak nevypořádává se skutečností, že shora definované příkazy nejsou součástí spisového materiálu, ačkoliv na tato rozhodnutí stěžovatel sám odkázal a zdůvodnil jimi výši uložené sankce v neprospěch žalobce. Rozhodnutí stěžovatele ohledně uložené sankce zatížil stěžovatel podle žalobce vadou nepřezkoumatelnosti. Žalobce se s těmito listinami nemohl seznámit a vyjádřit se k jejich obsahu podle § 36 odst. 3 správního řádu.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud po konstatování včasnosti kasační stížnosti, jakož i splnění ostatních podmínek řízení, přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu a z důvodů, které stěžovatel uplatnil, přičemž se zabýval i otázkou, zda netrpí vadami, k nimž by byl povinen přihlížet z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.).

[9] Kasační stížnost je důvodná.

[10] Předmětem sporu je v nyní projednávané věci otázka, zda mohly správní orgány ve svých rozhodnutích odkázat na dříve vydaná rozhodnutí ve věci žalobce (příkazy na místě, jež byly specifikované dnem vydání a číslem jednacím) a skutečnosti z nich vyplývající zohlednit při stanovení výši sankce, aniž by je učinily součástí správního spisu v projednávané věci.

[11] Odpověď na tuto právní otázku lze hledat již v dřívější rozhodovací činnosti kasačního soudu; konkrétně lze vycházet z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 4. 2011, č. j. 1 As 33/2011 - 58 a ze dne 22. 2. 2017, č. j. 9 As 244/2016 - 22. Podle prvního z těchto rozhodnutí: *„aplikuje-li soud skutečnosti známé z úřední činnosti, musí náležitě vyložit v odůvodnění rozhodnutí, ze které své konkrétní úřední činnosti či postupu zná takové skutečnosti, resp. odkud se o nich dozvěděl. (...) Všechny právé uvedené závěry lze jistě přiměřeně vztáhnout též na aplikaci práva orgány veřejné správy. Správní orgán tedy nemusí uvádět zdroj, z něhož se dozvěděl o existenci obecně známé skutečnosti. To by bylo z povahy věci nadbytečné. Naproti tomu musí uvést, ze které jeho konkrétní úřední činnosti či postupu jsou mu známé tzv. úřední skutečnosti.“*

[12] Závěry plynoucí z této judikatury poté aplikoval devátý senát Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 25. 7. 2018, č. j. 9 As 200/2018 - 19 uvedl, že: *„[p]okud správní orgán čerpá určitá fakta ze správních rozhodnutí nebo správních spisů, může jít dle jejich povahy o skutečnosti úředně známé. V takovém případě musí označit správní rozhodnutí či správní spis, ze kterého jsou tato fakta čerpána. Účastníku správního řízení musí být totiž umožněno seznat nejen to, že správní orgán v jeho věci použil určité poznatky získané z úřední činnosti, ale i odkud přesně se o těchto poznatcích dozvěděl. I poznatek správního orgánu o tzv. úředně známé skutečnosti totiž nemusí být správný. Tím, že správní orgán účastníka řízení s těmito poznatky a jejich pramenem seznámí, umožní mu, aby se k nim vyjádřil či případně předložil důkaz je vyvracející. Z hlediska možnosti kvalifikované obrany účastníka řízení proti těmto poznatkům nicméně postačuje, aby správní orgán dostatečně identifikoval správní řízení, z něhož (z nichž) informace relevantní pro projednávanou věc získal“.* Jestliže správní orgán vychází při své rozhodovací činnosti z informací ze správních rozhodnutí, musí tato rozhodnutí označit, čímž umožní účastníku řízení na své závěry reagovat a v návaznosti na to předestřít odpovídající procesní obranu.

[13] Prvostupňový správní orgán i stěžovatel ve svých rozhodnutích shodně odkázali na dvě dřívější rozhodnutí; příkazy na místě ze dne 2. 10. 2016, č. j. ČOI 127653/16/2200 a ze dne 2. 10. 2017, č. j. ČOI 130295/17/2200, z nichž čerpali informace o sankcích, jež byly žalobci dříve uloženy. Jinými slovy, správní orgány dostaly své povinnosti označit správní rozhodnutí ve smyslu shora citované judikatury. Žalobce tak byl seznámen s tím, že správní orgány použily v nyní projednávané věci poznatky ze své úřední činnosti a i to, z jakých konkrétních rozhodnutí je získaly.

[14] Nelze pominout skutečnost, že by měl žalobce v rámci správního řízení i řízení o žalobě prostor pro to, aby skutečnosti vyplývající z odkazovaných rozhodnutí zpochybnil, neučinil tak. Ačkoliv žalobce jak v odvolání proti prvostupňovému rozhodnutí, tak i v žalobě proti rozhodnutí stěžovatele vznesl námitky ohledně výše pokuty, kterou označil za nepřiměřenou a likvidační, informace týkající se předchozích uložených správních sankcí nezpochybnil. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že by zcela jistě založení příslušných rozhodnutí do správního spisu v nyní projednávané věci bylo vhodným postupem, s ohledem na označení dotčených rozhodnutí nemůže však ani jejich absence ve správním spise způsobit vadu řízení podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jak nesprávně dovodil krajský soud.

IV. Závěr a náklady řízení

[15] Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů shledal kasační stížnost důvodnou, a proto podle § 110 odst. 2 s. ř. s. napadený rozsudek zrušil a věc vrátil krajskému soudu k dalšímu řízení. V něm je soud podle § 110 odst. 4 s. ř. s. vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku. Krajský soud tedy bude v rámci dalšího posouzení vycházet z právního závěru kasačního soudu, podle něhož je dostačující, že správní orgán při čerpání informací z jiných správních rozhodnutí tato rozhodnutí dostatečně specifikuje, aniž by je musel nezbytně zakládat do správního spisu.

[16] V novém rozhodnutí krajský soud rozhodne podle § 110 odst. 3 s. ř. s. i o nákladech řízení o této kasační stížnosti.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné (§ 53 odst. 3s. ř. s.).

V Brně dne 27. září 2024

JUDr. Jaroslav Vlašín
předseda senátu